

- Azt gondolják, mindennek úgy kellene történni, ahogy azt ők látják jónak.
- Ez viszont egy bíráló, másokat állandóan kritizáló és megítélő lelkületet alakít ki, de ezt a lelkületet nem Isten Lelke munkálja az emberben.
- Ezt a folyton kritizáló és bíráló lelkületet viszont nem szabad összetéveszteni a jó és a rossz közötti különbségtétel képességével, hiszen ez utóbbi az Isten ajándéka-ként van jelen a képességeink között.
  - Amíg az Isten ajándéka a bűn felismerésére adatott, addig az „Én” központú ember többnyire nem a bűnnel foglalkozik, hanem a bűnössel.
  - A bűnöst akarja leleplezni, mások előtt felfedni a tettét, vagyis mindenáron elítélt és megvetett állapotba akarja helyezni a vétkezőt.

6. Miért jelent ez a gondolkodásmód különleges csapdát a hívő ember számára?

- Mert eközben a jó és a szent védelmezőjének gondolja és érzi magát, miközben pedig rideg kegyetlenséggel feszít keresztre másokat.
- Ez a lelkület és gondolkodásmód jellemezte Jézus korában a főpapokat és a farizeusok többségét, akik mindenkinben, megvetésre méltó bűnöst láttak,
- Jézus azonban leleplezte őket, amikor meszelt sírokhoz hasonlította őket, mert a képmutató életformájukkal szép külsőt mutattak fel az emberek előtt, de belül a lelkük mélyén egészen másként néztek ki.

IV. Összegzés

1. Sátán szeretné tudatlanságban tartani az embereket arra vonatkozóan, hogy mit jelent nekik Jézus, – mit jelent az az igazság, amit csak Általa nyerhetünk el?

- Ha valaha fontos volt Jézusnak az a figyelmeztetése, hogy „figyeljetelek, vigyázzatok és imádkozzatok”, akkor az ma nagyon fontossá vált.
  - „Sátán szándéka az, hogy az embereket visszatartsa attól a hittől, hogy Krisztus az egyetlen reménységük.” (Ev.Szolg. 69,2.)
  - „Isten és az ember ellensége nem akarja, hogy azt az igazságot megvilágítsuk, mert tudja, hogy elveszti hatalmát, ha ezt az emberek elfogadják.” (Ev.Szolg. 68,5.)
  - „Krisztus igazságosságának üzenete hangozni fog a föld egyik végétől a másik végéig, hogy előkészítse az Úr útját. Ez Isten dicsősége, amely a harmadik angyal munkáját befejezi.” (6Test. 19,1.)
  - „A bűnös tekintetét a Golgotára kell irányítanunk, hogy a kisgyermek egyszerű hitével bizhasson Krisztus érdemeiben, hogy elfogadja igazságát és higgyen kegyelmében.” (Evang.Szolg. 98,1-2.)

2. A zsolotáríró szavaival mi is kérhetjük Istentől:

- „Mutasd meg nekem a te útadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet.” Zsolt. 86,11.
- Isten viszont csak akkor mutatja meg az igazi cél felé vezető utat, ha járnunk is akarunk rajta, ha kész vagyunk lépéseket tenni az Isten által mutatott cél eléréséhez.

AZ ÜDVÖSSÉG ELNYERÉSÉNEK FELTÉTELEZETT ÚTJAI

„Mutasd meg nekem a te útadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet.” Zsolt. 86,11.

I. A sokféle módon keresett üdvösség

1. Miért van az, hogy az emberek egymással teljesen eltérő helyen és módon próbálják keresni a megoldást, az elveszített dicsőség visszaszerzésére?

- Az emberek többsége hisz valamilyen üdvösségben, de ez az üdvösségképük nagyon szerteágazó, ezért ugyanilyen sokféle módon igyekeznek azt elérni is.
- Sátán azzal csapja be az egyébként jó szándékkal megoldást kereső embereket, hogy keresésük közben hamis útra vezeti őket.
  - E céljának megvalósítása érdekében minél több, egymástól teljesen különböző vallási irányzatokat hoz létre, hogy személyre szabottan kínálhassa a kereső embereknek az igazságként meghirdetett hazugságokat.
  - Ezt a körülményt nagyban segíti az is, hogy az emberek „az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük”. 2Tim. 4,3.
    - „az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mesékhez oda fordulnak.” 2Tim. 4,4.

2. Mi következik az előbb említett körülményből, mennyire oszlik meg az emberek tábora a megoldás keresés közben?

- Nagyon sokféleképpen, egymástól teljesen eltérő úton és módon igyekeznek elérni az üdvösség lehetőségét, miközben szinte mindannyian az ősellenségtől, azaz Sátántól becsapott és megtévesztett emberré válnak.
- **A hindu fakír** a maga sajátos önkínzásával egybekötött meditációiba merül el, és ebben bizakodva tekint reménnyel a jövőbe.
- **A mohamedán** a zarándoklataiban és a vakbuzgó fanatizmusában bízik.
- **A hithű zsidó** a ceremonális rendelkezések megtartásában látja a megoldást, pedig templom hiányában már kétezer éve nem tud áldozatot bemutatni.
- **A római keresztény** a sok-sok imádságával, és a szentek közbenjárásában bizakodva keresi az üdvösségét.
- **A protestáns keresztény** pedig csak az Isten kegyelmére hagyatkozik, azt állítva, hogy a törvényt úgy sem lehet úgy megtartani, hogy igazak lehessünk Isten előtt.
- **A hetednapi adventisták** is többféle módon reménykednek az üdvösség elérésének lehetőségeit illetően, pl:
  - Egyesek a törvénybeli igazság teológiáját képviselik, amiben az üdvösségszerzés vonatkozásában, erőteljes hangsúlyt kap a törvénnyel összefüggő cselekedetek fontossága.

3. Ezt a sokféleséget ismerve milyen alapvető kérdések vetődhetnek fel jogosan, a megoldást őszintén kereső emberekben?

- Vajon ennyiféle úton-módon is el lehet érni az üdvösséget, vagy csak egyetlen útja van ennek?
- Az életre vezető útnak vannak egymással párhuzamosan haladó útvonalai, és ezért mindegy, hogy melyiken haladunk, mert úgymint mindegyiken oda fogunk jutni?
- Mi a Biblia válasza ezekre a kérdésekre?
  - Hogyan nyerhetjük el az üdvösséget, és milyen úton kell haladnunk ennek érdekében?
  - Hogyan ismerhetjük meg azt az utat, ami az életre vezet, és mit kell tennünk azért, hogy ezen a jó úton haladva, el is érjük a remélt célt?

4. Milyen választ találunk a Bibliában ezekre a kérdésekre, hogyan lehet ezekre röviden összegezve választ adni?

- Isten Igéje minden kétséget kizáróan rámutat arra az egyetlen útra, amely biztosan az életre vezető út.
- Jézus Krisztus azt mondja önmagáról: „**Én vagyok az út, az igazság és az élet; Senki sem mehet az Atyához, hanem csak én általam!**” Jn. 14,6.
  - Jézus nemcsak mutatja nekünk az utat, hanem Ő képezi számunkra az életre vezető utat.
  - Ezért amikor az életre vezető keskeny útról beszél, akkor tulajdonképpen önmagáról beszél.
- Péter apostol a zsidó főpapoknak tartott beszédében is éppen ezért állította azt:
  - „**Nincsen senkiben másban üdvösség, mert nem is adatott az emberek között az ég alatt más név, amely által kellene nekünk megtartatnunk.**” Csel. 4,12.

5. Miért képviseli a Biblia egyértelműen, hogy az üdvösség elnyerésének egyetlen útja csak Jézus Krisztus által lehetséges?

- Mert az elbukott ember elveszítette azt a jogát, hogy Istenhez közeledve közvetlenül érintkezzen Vele, ebből következően pedig helyrehozni sem tud semmit.
- Pál apostol azonban feltár előttünk egy titkot, amikor azt írja, hogy Jézus megtörte ezt az állapotot azzal, hogy mint embernek Fia elsőként, a mi képviselőnkben felment a Mennybe, közvetlenül az Isten királyiszéke elé.
  - „**Beljebb hatolt a kárpitnál, ahová útnyitóul ment be érettünk**”, és ott „**a mennyei Felség királyiszékének jobbjára ült**”. Zsid. 6,19-20.
- Jézus tehát a mennybemenetele által utat nyitott az Istentől elszakadt emberi család számára, azt az utat és ajtót nyitotta meg, amely a bűn miatt záródott be előttünk.
- Ilyen háttér mellett jobban meg tudjuk érteni a 24. zsoltár üzenetét is.
  - „**Ti kapuk, emeljétek fel a ti fejeiteket, és emelkedjétek fel ti örökkévaló ajtók, hadd menjen be a dicsőség királya!**” Zsolt. 24,4.

4. Milyen módon érhető tetten a gyakorlati életünkben az, amikor valaki még mindig „Én” központúan gondolkodik?

- Az „Én”-re koncentrálo emberek közül némelyek beképzeltté, büszkévé, és önteltté válnak, mint a Jézus korabeli farizeusok.
    - Mivel nem tudják az Isten szemével látni életüket, ezért mindig olyan emberrel hasonlítják össze magukat, akik az ő értékítéletük szerint rosszabb lelki állapotban vannak, és ettől látják jónak magukat. Lk. 18,11.
  - Mások viszont azért foglalkoznak sokat önmagukkal, mert szeretnének megfelelni az Isten elvárásainak, de érzik, hogy nem tudnak úgy, ahogy kellene.
    - Ezért tele vannak szorongással és félelemmel a lelkükben, pedig „*aki fél, az nem lett teljessé a szeretetben.*” 1Jn. 4,18/b.
    - Félnak a megítéltetéstől, félnak az Istennel való találkozástól, mert még mindig az „Én”-jükre koncentrálnak, a saját cselekedeteikkel akarnak megállni.
  - Ha önmaguk helyett inkább Krisztusra gondolnának, akkor „*Nem azon kellene aggódnia, hogy Isten mit gondol rólunk, hanem azon, hogy mit gondol Krisztusról, a mi helyettesünkről.*” (Szemelvények II. 32,2.)
    - „*Minden lélek így szólhat: 'Tökéletes engedelmissége által Jézus eleget tett a törvény előírásainak. Ezért egyedüli reményem abban van, hogy reá tekintsek, mint helyettesemre és kezesemre, aki tökéletesen engedelmeskedett a törvénynek érettem. Erdemeibe vetett hit által szabad vagyok a törvény kárhóztatásától. Igazságának ruháiba öltöttem engem, ami a törvény minden előírására feleletet jelent. Tökéletes vagyok az örök igazságot hozó Krisztusban. Ő Isten elé állít engem abban a folt nélküli ruhában, amiben emberi szövésnek nyoma sincs.*” (Szemelvények I. 363,1.)
  - Jézus tanúbizonyossága szerint félreértés és tudatlanság jellemzi a laodiceában élőket, „*nem tudják*” jól megítélni a saját állapotukat.
    - Mivel az „Én” központú gondolkodás jellemzi őket, ezért az Istennel való kapcsolatukat tévesen ítélik meg.
    - Ezért gondolják azt magukról, hogy „*gazdag vagyok, meggazdagodtam, és semmire nincs szükségem*”, a valóság viszont teljesen más. Jel. 3,17.
- ### 5. Az „Én” központú gondolkodásnak van valamilyen következménye és visszahatása az ember életére, a tetteire, vagy éppen a jövő sorsára?
- Igen, mert amíg valaki „Én” központúan gondolkodik, a saját jó cselekedeteiben reménykedik, addig lelki értelemben halottnak tekinthető, bűn alá van rekesztve.
    - Mindenki csak Jézus Krisztus által mehet át a halálból az életbe. Eféz. 2,1. 5.
  - Az „Én”-központú emberek mindig önmagukkal foglalkoznak, csak magukról tudnak és szeretnek beszélni.
    - A legtöbb esetben vagy dicsekednek magukkal, a tetteikkel, a képességeikkel, vagy éppen panaszkodnak, zúgolódnak, esetleg lázadoznak valami miatt, mert soha semmivel sincsenek megelégedve.

- Egyeseket ma is azzal, hogy az üdvösség vonatkozásában túl hangsúlyozzák a törvénybeli igazság és a törvénnyel összefüggő cselekedetek jelentőségét.
    - Ha a törvény és a kegyelem nem megfelelő helyen van a gondolkodásunkban és az életünkben, akkor menthetetlenül az Ősccsaló áldozataivá leszünk.
    - A törvény és a kegyelem nem két ellenpólust jelent, amik közül választanunk kell, az egyiket kizárva, a másikat pedig elfogadva, hanem harmonikus egységben kell jelen lenni az Istennel való kapcsolatunkban.
  - Másokkal azt hiteti el, hogy nem kell olyan szigorúan venni az isteni követelményeket, ezért mindig újabb és újabb engedményeket tesznek a lelki életük terén.
    - Minden engedményükhöz keresnek igei kijelentéseket igazolásként, vagy pedig egyszerűen csak azt mondják, hogy mások is ezt teszik, akkor miért ne tehetném én is hasonlóan, vagyis nem Krisztusra, hanem az emberekre néznek.
  - Megint másokat a közömbösség lelkületében altat el, és így talán elszalasztják az alkalmas időt a megtérésre.
    - „*Sátán éppen az elpeccsételés idejében fejt ki leginkább azt a tevékenységét, hogy Isten népét eltérítse, megcsalja és megsemmisítve... minden úton-módon megkísérelte, hogy ott tartsa őket, ahol éppen voltak...*” (T.L. 32,1.)
  - Vannak olyanok is, akik azt állítják, hogy Isten népének még Jézus visszajövele előtt el kell jutni a lelki tökéletességre.
    - Ők azonban nem veszik figyelembe, hogy úgy az Ige mint a Bizonyágtételek többféle dimenzióban beszélnek a tökéletességről, a tökéletességnek ezek a kijelentései azonban csak egy viszonylagos állapotra vonatkoznak. **Efész. 4,12.**
    - „*Miként Isten tökéletes a saját viszonylataiban, az embernek is tökéletesnek kell lennie a saját viszonylataiban.*” (4. Test. 591.)
- 3. Hogyan mutatja be a Biblia Pál tapasztalatán keresztül azt a különös változást, ami a Jézussal való élő találkozás után következik be a hívő ember életében?**
- A Jézussal való személyes találkozása után Pál azt mondta magáról: „**Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus**”. **Gal. 2,20.**
  - Az apostol kijelentésében két nagyon jelentős kulcsszóra figyelhetünk fel, az egyik szó az „**Én**”, amikor minden gondolata önmaga körül forog, – a másik szó pedig „**Krisztus**”, amikor pedig **Ő** áll a gondolkodása középpontjában.
    - Azért állítja szembe egymással, mert az egyiknek meg kell szűnni, a másiknak pedig hatalmasan kell megerősödni és kiteljesedni bennünk.
  - A Krisztusra koncentrááló emberek boldog felszabadultsággal élik az életüket, hiszen Krisztus közelében megnyílt a szemük, már érzékelné tudják azt is, amit csak a hit szemével lehet látni, mert elfogadták Jézustól a „*szemgyógyító írt*”.
    - Lásd Elizeus és a szolgájának történetét. **2Kir. 6,17.**
  - A te életedben melyik szó áll a gondolkodás középpontjában, „**Én**” vagy Krisztus?

- Az angyaloknak ugyan a dicsőség királya volt Jézus ekkor is, de **Ő** ekkor embernek Fiaként vonult be a Mennybe.

II. A kereszténység útvesztője

1. Mivel indokolható az, hogy arról a főútról, amit Jézus Krisztus személye jelent az üdvösséghez, az idők folyamán nagyon sok leágazást nyitottak az emberek?

- Pál szerint ez azért történt, mivel sok embernek nem kielégítő ennek az útnak a színvonala, a feltétele, és főként az utasokkal szemben támasztott elvárása.
  - Ezért „*Az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük. És az igazságtól elfordítják az ő fülüket, de a mesékhez odafordulnak.*” **2Tim. 4,3-4.**
- Ezek az emberi bölcselkedések eredményezik azt, hogy az isteni útmutatástól eltérnek, ki jobbra, ki balra, mert azt az utat jobbnak látják.
  - Esetenként ott is egyenesen mennek tovább, ahol pedig az életre vezető út elkanyarodott előttük.
- Az ilyen eltéréseket igyekeznek mindig nagyon meggyőzően megindokolni és megmagyarázni maguknak is, és másoknak is.
  - Pedig jó lenne figyelniük arra, amire a Biblia int: „*Van olyan út, amely helyesnek látszik az emberek előtt, de a vége a halálra menő út.*” **Péld. 14,12.**

2. Mivel az emberek többsége nem „*az igazság ösvényének a közepén*” halad, ezért felvetődik a kérdés, milyen két téves főirányzat alakult ki az idők folyamán?

- Szükséges megjegyezni, hogy az üdvösség elnyerésével összefüggésben mindkét irányzat Jézust tekinti vezetőnek, mindenki az **Ő** nevére hivatkozik, de az útjelző táblákat már a maguk értelmére támaszkodva akarják felállítani. **Péld. 8,20.**
  - Ezért a számadás napján nagyon sok embert fog meglepetésként érni Jézusnak az a kijelentése, hogy „*soha sem ismertelek titeket. Távozzatok tőlem, ti gonosztevők*”. **Mt. 7,23.**
- Az egyik oldalon haladókkal azt hiteti el Sátán, hogy az üdvösséget a saját erőfeszítéseik és érdemeik által nyerhetik el.
  - Azt hiszik, hogy Jézus érdemeihez nekik is hozzá kell tenni a saját részüket annak érdekében, hogy elnyerjék a kegyelmet az örök élethez.
- A másik oldalon haladókkal pedig azt hiteti el, hogy Krisztus már mindent elvégzett értük és helyettük, ezért nekik már semmit sem kell tenni.
  - Ezzel együtt sokan még azt is gondolják, hogy már az erkölcsi törvényre, a Tízparancsolatra sincs szükség, hiszen azt Jézus teljesen betöltötte, mint a mi helyettesünk, mi pedig úgysem tudnánk az Isten elvárása szerint betölteni.
- Miközben mindkét szemlélet tartalmaz valami igazságot, de teljességében egyik sem igaz, **☞**ha viszont nem igaz, akkor mindkettő hazugság.

- Sátán nagyon jól tudja, hogy a legmegtévesztőbb hazugság a féligazság, ami olyan közel áll az igazsághoz, hogy ne lehessen felismerni az eltérést.
- Így próbálja megtéveszteni ha lehet, még a választottakat is. **Mt. 24,24.**

3. Miért gondolják azt, és éreznek kényszert arra sokan, még adventisták is, hogy a jócselekedeteiket üdvösségszerző tényezőként kell felmutatni Isten előtt?

- Némelyek előtt hihetetlennek tűnik, hogy az üdvösséget kizárólag Jézus Krisztus szerezte meg, amit nekünk csak el kell fogadnunk, mint szeretetének ajándékát.
  - A Bibliából csak azok az igehelyek ragadják meg őket, amikben az engedelmesség kap hangsúlyt, ezért aztán a saját cselekedeteikkel akarják megvásárolni, illetve kiérdemelni az üdvösséget.
  - Ennek azonban semmi köze sincs az isteni megoldáshoz, csupán önmegváltás lenne, aminek elgondolása Sátólól ered.
- Egyszer egy szegény asszony vágyakozva nézte a király kertjének gyönyörű szőlőjét. A beteg gyermekére gondolva kérte a kertészt, hogy adjon el neki néhány fürtöt. A kertész azonban megtagadta a kérésének teljesítését.
  - A király lánya viszont, aki meghallotta a párbeszédet, azt mondta. Az én atyám nem gyümölcskereskedő, aki szőlőt árul, hanem király, ami azt jelenti, hogy szabadon ajándékozhat a sajátjából bárkinek.
- Mi sem vásárolhatjuk meg az üdvösségünket a saját érdemeinkkel és jó cselekedeteinkkel, de a mi királyunk is megajándékozhat azzal, ami után vágyakozunk.
  - „Mert nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányén, a Krisztusén.” **1Pét. 1,18-19**
  - „Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van; Isten ajándéka ez; Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.” **Eféz. 2,8-9.**
- A másik oldalon legalább ennyire hihetetlen, hogy a kegyelem nem azt jelenti, hogy a kegyelem alatt lévőknek figyelmen kívül lehet hagyni a törvényeket.
  - Isten bizonyos feltételekhez kötötte a kegyelem elnyerését, ezeket a feltételeket pedig alaposan kutatnunk és tanulmányoznunk kell, mert az elfogadásától vagy az elvetésétől függ az üdvösségünk.

4. Milyen feltételt szab Isten ahhoz, hogy megbocsátást és kegyelmet adjon a múltban elkövetett bűneinkre?

- A múltra vonatkozóan Isten nem szab feltételt kegyelme elé, csupán a beismerést és a bűnbánatot, mivel a megtörténeteket már nem tudjuk meg nem történetté tenni.
- Minden bűnbánó bűnös úgy mehet Jézushoz, ahogy van, mert a múltunkat megváltozni mi már úgy sem tudnánk.
  - „Elváltoztathatja-é bőrét a szerecsen, és a párduc az ő foltosságát? Úgy cselekedhettek ti is jót, akik megszoktátok a gonoszt.” **Jer. 13,23.**

- „Oly bűnös, tehetetlen és alárendelt állapotban, amilyenben éppen most vagyunk, jöjjünk Jézushoz. Mint tehetetlen, bűnös emberek jelenthetünk meg előtte, és bűnbánólag lábaihoz borulhatunk. Szeretetének karjaival átölel, sebeinket bekötözi és minden tisztátalanságunktól megtisztít, mert ebben gyönyörködik.” (J.v.út. 36,3.)

5. De mi van a jövőt illetően, az előttünk álló időben való életünk esetében, vannak-e Isten által felállított feltételek, vagy élhetünk szabadon, feltételek nélkül?

- A megtérést követő időszak már más megítélés alá esik, ettől kezdve már feltételeket szab elénk az isteni kegyelem.
  - Ekkor már nem érvényes a vétkezésre az egyetemes kegyelem, miszerint senki sem vész el csupán azért, mert Ádám családjába született bele.
  - Isten ugyanis „Krisztusban, megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítván nekik az ő bűneiket”. **2Kor. 5,19.**
  - A „tudatlanság idejét” is elnézi Isten. **Csel. 17,30;**
- A megtérést követő időszakra már azt mondja Jézus feltételként: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztyét, és kövessen engem.” **Mk. 8,34.**
- Az Isten üdvözítő kegyelme mindenkit szeretne megtanítani arra, hogy a kegyelem elfogadása után milyen életet vár el tőle Isten.
  - „Arra tanít minket, hogy megtagadván a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon.” **Tit. 2,12.**

III. A bennünket környező veszélyek

1. Bennünket, adventistákat is meg tud környékezni Sátán a megtévesztő eszméivel és hazugságaival, hogy ennek hatására rossz irányba vezető utat válasszunk?

- Sajnos meg tud téveszteni, Jézus éppen ezért figyelmeztet bennünket, hogy Sátán azon igyekszik: „elhitesse, ha lehet, még a választottakat is” **Mt. 24,24.**
- 1888-ban is azért hiúsult meg Isten szándéka az advent nép életében, mert egyesek gondolkodásában hangsúly eltolódást tudott létrehozni.
  - Szent buzgóságukban a törvény tiszteletét, és az iránta való engedelmisség fontosságát képviselték mindenek felett, azt hitték, hogy a Krisztus központú gondolkodás elfogadásával megtagadják a hitüket.
- Ellen White viszont azt írta ezzel a jelenséggel kapcsolatban.
  - „Mint nép, addig hirdettük a törvényt, amíg olyan szárazak lettünk, mint Gilboa hegyei, melyek sem esőt, sem harmatot nem kaptak. **Nekünk Krisztust kell prédikálnunk a törvényben, és akkor majd lesz nedv és táplálék a prédikációban, az Isten éhező nyája számára.**” (Kr. a mi Ig. 43,3; – RaH. 1890. márc. 11.)

2. Milyen módszerekkel próbál Sátán munkálkodni közöttünk, hogyan tudja megtéveszteni „ha lehet, még a választottakat is”?